

“Ara que finalment ens hem adonat del terrible dany que hem ocasionat al medi ambient, hem d'extremar el nostre ingeni per trobar solucions tecnològiques”

Jane Goodall, etòloga

INDICIS
Fundació Sostenibilitat i Canvi Climàtic

Marquès de Comillas, 83-85 · 08202 Sabadell (Barcelona)
Tel. 661 972 845 Fax 93 726 33 69 · info@indicis.org · www.indicis.org

ESDi al dia

► **Atorgades 4 beques d'excel·lència.** Per a que cap alumne amb vocació pel disseny quedi exclòs de l'escola ESDi per motius econòmics, la FUNDIT ha atorgat 4 beques a nous alumnes amb un excel·lent expedient acadèmic. Es tracta de beques que tenen per objectiu fomentar l'excel·lència acadèmica, dirigides a alumnes que hagin destacat en els estudis de Batxillerat o de Cicle Formatiu de Grau Superior. Els alumnes que s'han beneficiat d'aquestes beques són Sandra Venzal Carrión, Bentagai Pérez Umpierrez, María del Carmen Marco Sánchez i Pedro Vicente Quijije.

► **Seminari de Sabadell Universitat.** Els dies 6 i 7 d'octubre, en Carlos Jiménez i en Joan Marín, integrants del departament de Producte i Interiorisme, van participar al seminari de Sabadell Universitat amb les ponències 'Estratègies i experiències en disseny pel desenvolupament local' i 'Aspectes de biomimètica aplicada al disseny', respectivament.

► **Inaugurada a ESDi l'exposició itinerant de les candidatures guanyadores al Premi Disseny per al Reciclatge 2009,** en el qual tant estudiants com integrants de l'equip de professorat d'ESDi van participar en les diferents categories. L'exposició es podrà veure en el hall de l'escola des del 8 d'octubre al 6 de novembre.

Sostenibilitat i disseny Plàstic-dependència i reciclatge.

Fa uns dies, com qui vol fugir de les contínues notícies sobre la crisi econòmica mundial i les seves terribles conseqüències sobre l'ocupació i les perspectives de futur, vaig assistir a una conferència sobre la disponibilitat i cost de les matèries primeres, la malversació sistemàtica de recursos, i l'ús abusiu de plàstic. En el col·loqui, arrel d'una pregunta sobre els derivats del petroli, el ponent va parlar de 'l'illa' que sua en el Pacífic formada en un 80% per residus plàstics i que, amb un pes de 3,5 milions de tones, té una superfície com França. Un volum immens de residus de difícil eliminació mentre es mantingui la plàstic-dependència, un fet que s'allargarà si considerem que la complexa situació actual fa que es relaxin les polítiques encaminades a disminuir el seu ús, com és el cas de la moratòria que s'ha aplicat a Espanya en el Plan Nacional Integrado de Residuos 2008-2015, que ha ajustat la prohibició de les bosses de plàstic a una reducció del 50% a partir del 2010. El torn de preguntes va derivar cap els residus tèxtils i el fet de que sols a Espanya cada habitant tiri a les escombraries entre 7 i 10 kilograms de roba usada, el que representa el 4% del total dels residus domèstics segons el Ministerio de Medio Ambiente. Una gran quantitat de residus que obliguen a analitzar el fet que es converteixin en nous recursos útils, evitant que s'acumulin als abocadors, tot generant a mig termini residus de difícil eliminació.

Reciclar és quelcom indispensable, i una necessitat creixent en un món on les matèries primeres incrementen el seu cost, ja que permet disminuir la seva demanda i a la vegada preservar el planeta de la contaminació i l'explotació abusiva. Serveixi com exemple que la reutilització dels residus tèxtils pot reduir la necessitat d'obtenir quantitats més grans de fibres naturals verges, un fet que evitaria el increment de la desforestació per disposar de noves terres de cultiu o explotació ramadera, tot disminuint l'ús de substàncies químiques sintètiques com els herbicides, plaguicides o fertilitzants que tenen una gran capacitat contaminant. Uns residus que poden ésser no sols emprats per generar novament fil, també per omplir seients de cadires i coixins, per fabricar plaques aïllants acústiques o tèrmiques, en l'elaboració de productes geotèxtils que aporten estabilitat als terrenys, o per elaborar biomassa fertilitzant i disminuir l'ús de fertilitzants sintètics.

Al sortir de la conferència, vaig adonar-me de les noves possibilitats que s'obren en el sector del reciclatge; "recuperar en lloc de llançar" obre noves oportunitats de futur, al donar una segona vida útil als productes o podent ésser utilitzats com a matèria primera. De ben segur en aquest moments on tot es qüestiona, on s'està dibuixant un nou escenari mundial quant a desenvolupament econòmic i social, les oportunitats que obre el reciclatge quant a generació d'ocupació i valor no son menyspreables, i haurien de ser considerades. Els esforços en recerca en aquest camp efectuats simbiòticament amb empreses amb capacitat de desenvolupar i aplicar processos productius de ben segur són requerits, i els resultats a obtenir són tan esperançadors com els que dia a dia s'obtenen en les energies renovables.

Antoni Garrell i Guiu.

Article publicat a e-notícies el 25 de setembre de 2009.

Notícies destacades

'The Washington Post' col·loca a Espanya com a líder de la ocupació 'verda'

El diari afirma que l'aposta espanyola per la sostenibilitat pot recol·locar al 80% dels obrers que s'han quedat sense feina en 2008.

ELPAÍS. 24/09/2009

"La creació de llocs de treball verds s'ha convertit en un mantra per a molts governs, inclòs el d'Estats Units. Però, pocs països estan millor posicionats i motivats que Espanya per a lluitar contra la recessió i, al mateix temps, conservar el medi ambient". Aquest és l'anàlisi que publica el diari nord-americà The Washington Post en un extens article sobre l'aposta espanyola per l'economia sostenible i la possibilitat que ofereix per a recuperar els milions de llocs de treball destruïts durant la crisi. A més, destaca que "l'esforç del Govern espanyol està sent seguit de prop per Obama".

De fet, el diari es fa ressò de les previsions oficials que apunten a que l'economia espanyola podria crear un milió de llocs de treball vinculats a les energies renovables durant la propera dècada gràcies a la posada en marxa de noves lleis i la combinació de la inversió pública i privada. No obstant, puntualitza que, per a que això es desenvolupi, "hauran d'obligar a milions d'espanyols a abraçar l'ecologia".

"Amb una taxa d'atur del 18,5%, però una quota del 24,5% de l'energia produïda a Espanya procedent de les energies renovables, davant del 7% d'EEUU, Espanya sembla que té una resposta per a recuperar els centenars de llocs de treball perduts per la recessió i salvar la terra al mateix temps", explica l'article. El Gabinet de José Luis Rodríguez Zapatero confia en que la posada en marxa de parcs d'energia solar i aerogeneradors i la nova legislació sobre eficiència energètica dels edificis, ajudi a recol·locar al 80% dels obrers que han perdut el seu lloc de treball a la construcció.

"L'esforç del Govern espanyol està sent seguit de ben a prop per l'Administració de Barack Obama i altres estats que estan elaborant el seu propi pla d'ocupació verda", resalta el diari abans d'advertir de que, tot i l'optimisme de Zapatero, el projecte no està exclòs de riscos. En aquest apartat, el text recull les opinions crítiques que denuncien que tindrà un alt cost per als contribuents i que, a pesar de les bones intencions, les mesures de l'Executiu i les seves subvencions han distorsionat el mercat de l'energia, com és el cas de la "recent bombolla de l'energia solar espanyola".

L'article de The Washington Post va en la mateixa línia que l'informe de l'Administració d'Obama publicat recentment que desmunta l'estudi espanyol elaborat per la Fundació Faes que va atacar la inversió pública en energies netes.

23/05/09 - Mars aposta pel cacau sostenible. La multinacional s'ha proposat aconseguir que la producció de tota la xocolata que comercialitza sigui sostenible abans de l'any 2020. Mars compta amb la col·laboració de la ONG Rainforest Alliance i les accions s'enfoquen a minimitzar l'impacte ambiental i a millorar la qualitat de vida dels grangers. CORRESPONSABLE

07/09/09 - Energia 'amb denominació d'origen' Montseny. L'Associació de Propietaris Forestals del Montseny i Rebrot i Paisatge firmen un conveni pel subministrament de productes forestals per a la producció energètica. El primer pas serà el subministrament de fusta en tronc per a la producció de pèl·let (un biocombustible sòlid amb altes prestacions calòriques), amb la voluntat de crear una marca de qualitat "Montseny" per a un producte d'altres prestacions energètiques i total garantia ecològica. La iniciativa és clau per a reactivar el sector silvícola, actualment fora del mercat. DIARI FORESTAL

25/09/2009 - L'eficiència energètica i la RSC, a debat. El 25 de setembre es va organitzar la XV Jornada CIES 'RSC i eficiència energètica'. Els professionals convidats estan d'acord en que aquelles organitzacions que s'autoproclamen socialment responsables són les que han de ser líders quant a aquest canvi empresarial. També afirmen que l'estalvi energètic i la reducció d'emissions, a més d'ajudar al medi ambient, a reduir el cost de producció i beneficia la imatge corporativa. MEDIA RESPONSABLE

07/10/09 - França proposa crear una organització mundial del medi ambient. La nova agència s'encarregaria de desenvolupar una legislació mediambiental internacional que fos tan respectada com la que regeix el comerç i que velés pel respecte als compromisos assumits per a combatre el canvi climàtic. Sarkozy aclara que fa falta algú que vigili les conseqüències de les decisions preses a la important reunió de Copenhagen del desembre. INFOAMBIENTAL

Disseny sostenible

Moquetes com fullaraca

Interface és la major companyia de catifes i moquetes del món. Fa uns anys, l'equip de disseny estava buscant la manera de crear una moqueta que fos econòmicament viable i que fos fàcilment reparable. I va ser passejant pel bosc com van trobar la manera de crear la col·lecció Entropy, una de les més venudes per l'empresa. El terra del bosc a la tardor està format per fulles de diferents colors i tonalitats, que creen, en el seu conjunt, un paisatge captivador. Es tracta d'un patró que és atzarós, desordenat, però que tot i així, és harmònic. I això és precisament el que anaven buscant i el concepte on aplicaren la metodologia de biomimesi. Aquesta aleatorietat en el patronatge de les moquetes produïdes en nylon reciclable i amb un únic lot de tintes que dona fins a 48 tons diferents, fa que es puguin posar a qualsevol lloc, orientar de qualsevol manera i, en el cas de que alguna part es fes malbé, es podria reemplaçar per una altre tros i ningú no notaria la diferència entre la part nova i la vella.

Un llibre

La era post Kioto.
Quadern nº 16 de Sostenibilitat i Patrimoni Natural.
2008. Fundació Banco Santander.

Al desembre de 1997, a la ciutat japonesa de Kioto, els països industrialitzats es van comprometre a reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle a l'atmosfera per a combatre el canvi climàtic. Aquest compromís va donar lloc al protocol de Kioto, on s'acordà disminuir les emissions en un 5,5% de mitjana sobre la base de les emissions de 1990 en el període d'aplicació del Protocol (2008-2012). Finalment el Protocol de Kioto entrà en vigor l'any 2005, sent ratificat per 141 països. La conferència de Bali al 2007 tenia com a objectiu preveure el que passaria després del 2012, en el període que es coneix com a Post Kioto. Amb l'objectiu de divulgar i debatre el que suposarà el nou escenari del Protocol, la Fundació Banco Santander va celebrar una jornada, en la que destacats experts tractaren des de diversos punts de vista les implicacions i compromisos de la era Post Kioto.

Aquest volum estan presents les ponències d'aquesta jornada, on governs, empreses, àmbit privat i altres ens implicats es plantegen el reptes i les respostes a aquest gran desafiament.

Propers esdeveniments

07/10/09 - SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA. Proposta d'eco-innovació i implantació de la certificació forestal. Jornada on es donaran a conèixer els reptes i les oportunitats de la certificació forestal. S'analitzarà la importància de la modernització del sector, les seves possibilitats d'expansió en el mercat actual i les polítiques de compra i contractació verda aplicades a la RSC.

14/10/09 - Dia internacional per a la reducció dels desastres naturals. En 2001, l'Assemblea General de les Nacions Unides va instituir aquest dia com a medi de promoure una cultura mundial de reducció dels desastres natural, que compregui la seva prevenció, mitigació i la seva preparació davant d'ells.

01/10/2009 - BARCELONA. Global Eco Forum: transició cap a la sostenibilitat. Esdeveniment anual organitzat per eco-unión amb l'objectiu de fomentar la reflexió, les relacions i la generació de noves idees cap un món més sostenible i responsable.

05-06/11/2009 - TERRASSA. ICSMM2009. II International Conference on Sustainability Measurement and Modeling. El congrés pretén ser el lloc de trobada de les persones, organitzacions i institucions interessades en el desenvolupament sostenible i, particularment, en la seva mesura, modelització i avaluació. Està organitzat per la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la Universitat Politècnica de Catalunya i l'Observatori de la Sostenibilitat en Espanya (OSE).